Gas en licht: nu snel overstappen of nog even wachten?

Posted on 20 mei 2023 by Nick Ottens

Gas en stroom worden snel goedkoper en er zijn weer nieuwe vaste contracten. Maar wat is verstandig? Kort antwoord: voor de één kan snel handelen slim zijn, een ander kan beter nog enkele weken wachten. Maar in alle gevallen: ga nooit in op ongevraagde telefoontjes.

Vaste contracten voor stroom en gas komen terug. Bij Eneco en Vattenfall kunnen klanten vanaf 1 juni weer vaste prijscontracten afsluiten voor drie jaar. De 3,3 miljoen klanten van Essent kunnen al overstappen op een jaarcontract. De grootste energieleverancier van Nederland verwacht binnen enkele weken ook meerjarencontracten te kunnen aanbieden.

Voor de meeste huishoudens loont het om over te stappen, maar pas op: accepteer niet zomaar een bod van energiemaatschappijen over de telefoon. ‘Een ongevraagd telefonisch aanbod is eigenlijk nooit de beste keuze,’ zegt Edwin van Houten van de Autoriteit Consument & Markt (ACM).

Contracten opzeggen wordt duurder

De ACM krijgt klachten binnen over misleidende telefoontjes. Energiemaatschappijen vallen over elkaar heen met aanbiedingen nu ze weer goedkoop stroom en gas kunnen inkopen bij de groothandel.

De energieprijzen dalen dankzij de relatief zachte winter, waardoor de gasvoorraden nog redelijk zijn gevuld. Aardgas is niet alleen onze belangrijkste warmtebron; we wekken ook nog eens 40 procent van onze stroom op door aardgas te verbranden. De prijs van gas bepaalt dus in een belangrijke mate de prijs van elektriciteit.

Bij de groothandel betaalden energiebedrijven deze week 32 eurocent voor een kuub gas. Dat was op het hoogtepunt vorig jaar 3,45 euro.

Boven op de kale gasprijs betalen leveranciers 21 procent btw en 60 cent gasbelasting. Dan hebben ze nog hun eigen kosten: marketing en klantenservice. En bedrijven willen natuurlijk winst maken. De gemiddelde prijs voor consumenten kwam volgens Energievergelijk.nl vorige week uit op 1,47 euro.

Toen de gasprijzen hoog en vooral onvoorspelbaar waren, durfden energiemaatschappijen alleen variabele contracten te verkopen. Volgens Joris Kerkhof, de energiedeskundige van prijsvergelijker Independer, hebben de lage prijzen ervoor gezorgd dat leveranciers al weer halfjaar- en jaarcontracten zijn gaan aanbieden.

'Wat er nu bij komt is dat leveranciers ook aangegeven hebben dat zij vanaf 1 juni komen met driejarige contracten.' Die datum is geen toeval: vanaf dan hanteert de ACM nieuwe regels voor klanten die hun energiecontract opzeggen.

Tot 1 juni betalen consumenten een vast bedrag om over te stappen: 50 tot 250 euro, afhankelijk van de duur van hun contract. Dat compenseert niet altijd het verlies van energiemaatschappijen die voor een, twee of drie jaar gas en stroom voor hun klant hebben ingekocht. Vanaf 1 juni moeten klanten dat verlies goedmaken als ze willen overstappen: ze betalen dan het verschil tussen de tarieven in hun contract en de actuele energieprijzen.

De regels zijn veranderd om energieleveranciers weer vaste contracten te laten aanbieden, en dat lijkt te werken. Consumenten kunnen dus weer kiezen voor

zekerheid. Met als keerzijde dat ze meer risico lopen als ze hun contract voortijdig willen opzeggen.

Overstappers hebben 14 dagen bedenktijd

De opzegvergoeding kan door de nieuwe regels flink oplopen, waarschuwt de ACM. Vraag daarom je oude energieleverancier hoeveel het kost als je na 1 juni wilt overstappen.

Jurgen Jansen, de juridisch deskundige van de Vereniging Eigen Huis, raadt consumenten af om aan de telefoon een nieuw contract aan te gaan: 'Het is belangrijk om je goed te informeren en verschillende aanbiedingen te vergelijken. Heb je een contract afgesloten waar je toch spijt van hebt? Weet dan dat je 14 dagen bedenktijd hebt waarin je het contract nog kunt ontbinden.'

Nu overstappen of nog even wachten?

Het kan volgens Arnoud Timmerman van Gaslicht.com lonen om nog deze maand van leverancier te wisselen. Van de 12 vaste jaarcontracten die al beschikbaar zijn, zijn er tien goedkoper dan het prijsplafond.

Bart Koenraadt van Energievergelijk.nl raadt juist aan om nog een paar weken te wachten. Vanaf 1 juni zullen leveranciers volgens hem nog scherpere prijzen kunnen aanbieden. Ook de bedrijven hebben baat bij meerjarencontracten: 'Door de hogere opzegboetes hoeft het energiebedrijf niet bang te zijn dat klanten massaal hun contract opzeggen als de marktprijzen omlaag gaan. Dit betekent dat ze minder risicomarge in de prijs hoeven in te bouwen, wat resulteert in lagere vaste tarieven.'

Koenraadt vermoedt dat de gasprijs nog weleens verder kan dalen. Timmerman twijfelt: 'Russisch en Gronings gas zijn weggevallen. We zijn nu onder andere afhankelijk van leveringen vanuit Noorwegen en van LNG' – vloeibaar aardgas uit Amerika en het Midden-Oosten. 'De kostprijs van dat gas ligt hoger dan we in het verleden gewend waren.' Hij neemt liever het zekere voor het onzekere.

'Door nu over te stappen naar een jaarcontract bespaart u al door een lager tarief dan het prijsplafond. U bent dan ook de komende winter beschermd tegen prijsstijgingen.' Het prijsplafond gaat er op 31 december af.

De variabele tarieven van gas en stroom liggen al enige tijd onder het prijsplafond, dat is vastgesteld op 40 eurocent per kilowattuur stroom en 1,45 euro per kuub gas. Wie flink meer betaalt, moet sowieso overstappen, zegt Kerkhof van Independer: 'Betaal je nu bijvoorbeeld nog 2 euro of 1,85 per kuub, dan kun je echt al veel goedkopere contracten vinden.'

'Kies je nu een vast tarief, dan heb je al tarieven die onder het prijsplafond liggen en als je die nu afsluit, voor 1 juni, dan gelden de huidige opzegboeteregels nog. Je krijgt dan een jaar vaste tarieven, zodat je ook in de winter en begin 2024 zekerheid hebt als het prijsplafond stopt op 1 januari 2024.'

Wynia's Week *is onafhankelijk en ongebonden. Bijdragen van lezers, kijkers en luisteraars zijn daarom van vitaal belang. Wilt u Wynia's Week ook ondersteunen met een eenmalige of een regelmatige bijdrage?* ***Heel graag!***